

musta väärt süüd, waid kõik wigadused langešwad peremehe ja perenaise kaela, kelle välusega ja kiusamis- tega ükski ristiniimene ei wõinud läbi saada. Kui Ulewainu Mihkel noorem peremees ja wähem inimeste tundja oleks olnud kui praegu, siis pidanud ta mehi nende jutu mööda ingliteks tunnistama, kellel muud seeks ei puudunud kui tiiwad, ja neid kui õnnesaaki mõlema kättega kinni wõtma. Aga tema ei teinud seda, waid kuulas ärksal kõrwal pakujate kõnelt, funni ta wiimaks lühidelt wastuseks andis: „Tule nädala pärast jälle tagasi, ma pean esiteks järel nõudma, kas kõik nõnda on, kuda sa mulle oled rääkinud, sest et mul luusti ei ole pörsast kotis minna ostma“. Ehk kül kõik sulased kui ühest suust kostsid, et neil taganõudmise pärast mitte pisemat kartust ei olla, sest et keegi neile süüd ega laimust ei wõida anda; siiski näitas naljakas, et kiidetut meestest määratud ajal mitte ühtainust teistkorda tagasi ei tulnud. Nemed olid wist teistes paikades kõik paremat teenistust leidnud, kuhu neid ehk järelkuulamata oli wasta wõetud.

Et siin lähikese aja ja kitsa ruumi pärast sulaste palumistest ja peremehe walitemisest pikemalt wõimalik ei ole rääkida, saagu aga lühidelt nimetatud, mil wiisil Põllupap wiimaks ommetegi ühe sulase leidis, kes temal meelepärast näitas ja kellega ta kaupa leppis. Asi sündis nõnda. Tema oli ühel pühapäawal kirikust ja palvemajast tulles Peeter Mõistandiga kokku saanud, kus Peeter temale kõneles, kuda ta paari päewa eest ühe pilleti peale wäljalastud noore soldatiga tutvustanud, kes parajalt endale teenistuse paika

otsida ja pealt nähes üks mõisilik ja wiisakas mees olla. „Tema oli“ — ütles Mõistand — „tänamu kewade kahelja aasta eest R... wallast rekrutiks antud ja nüüd pilleti peale wälja lastud, kus wahel ajal wanemad tal mõlemad mulda läinud, niisama wäha ligemaid sugulasi seal elamas, ega kaa kellelgi peremehele sedapuhku sulast tarwis, mispärast ta nüüd wõdrast wallast teenistust otsib. Rahwa suust kostab temale igalt poolt kiitust ja tõendab seda, mis mees pealt näitab. Tema läks praegu kõrtsi piipu põlema sütitama, astume tema kannul tuppa, siis wõid teda oma silmaga näha saada“. — Peeter ei pannud õnnele tähele, kuda Mihkli mõkod kõrtsi nimetamist kuuldes silmapilgul wiltu läksiwad, sest kõrtsikäil ja tema tulewa pääwade sulane olid kaks asja, mis tema arwamisel kogunist ühte ei sündinud. „Ei, wennike!“ — kostis Põllupap — „minu jalga muidu kõrtsi tuppa ei ulata, kui pakasel talwel teed läies, kus hobuse söötmise aega külma pärast õues ei jdua oodata; suwel istun wantril ja maitzen seal leiwapalukest. Pealsin ma pühast kojast tulles oma jalga kõrtsi pörandale wiima, siis oleks see, kui heidaksin ma puhta särgiga mudalompil“. — Sel silmapilgul tuli sõdamees, wäe- teenistuse mantlis kõrtsi uksest wälja, Mõistand astus paari sammu ligemale ja ütles, et tema naabril, Ulewainu peremehele sulast tarwis olla, ja kas noorel mehel luusti ei ole sinna teenima minna. Mihkel läks nüüd teretates nende seltsi ja alustas soldatiga pikemalt juttu. Kui nemed natuke aega üks teisega sõnasi wahetanud, pidi Põllupap oma südames tunnistama,